

**Zarządzenie Nr 69/2015
Wójta Gminy Andrespol
z dnia 27 lipca 2015 roku**

w sprawie zasad i trybu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Andrespolu

Na podstawie art. 33 ust.8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379 i poz. 1072) oraz na podstawie art. 69 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 885, poz. 938 i poz. 1646; z 2014 roku poz. 379, poz. 911, poz. 1146) Wójt Gminy Andrespol zarządza, co następuje:

§ 1. Określa się zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Andrespolu – stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Traci moc Zarządzenie Nr 16/2011 Wójta Gminy Andrespol z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Andrespol.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z up. Wójta Gminy
Sekretarz Gminy
mgr Elżbieta Ciesielska

RADOA PRAWNY
mgr Jan Klepacz

ZASADY I TRYB ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

§ 1

Ustalenia niniejszego regulaminu dotyczą zasad i trybu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Andrespolu.

§ 2

Ilekróć w niniejszym regulaminie jest mowa o:

- 1) urząd - należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Andrespolu
- 2) ryzyku - należy przez to rozumieć prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia mającego negatywny wpływ na wykonywanie zadań bądź osiągnięcie celów
- 3) wpływie ryzyka - należy przez to rozumieć skutki dla realizowania zadań i osiągnięcia celów spowodowane przez zdarzenie objęte ryzykiem
- 4) prawdopodobieństwie ziszczenia się ryzyka - należy przez to rozumieć częstotliwość występowania zdarzenia objętego ryzykiem
- 5) istotności ryzyka - należy przez to rozumieć kombinacje wpływu ryzyka i – prawdopodobieństwa jego ziszczenia się
- 6) akceptowanym poziomie ryzyka - należy przez to rozumieć ustalony w niniejszym regulaminie poziom istotności ryzyka, przy którym nie jest wymagane podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku
- 7) zarządzaniu ryzykiem - należy przez to rozumieć proces identyfikacji, oceny i przeciwdziałanie ryzyku; proces ten obejmuje także monitorowanie ryzyka i środków podejmowanych w celu jego ograniczenia
- 8) osobach kierujących - należy przez to rozumieć dyrektora/wójta, głównego księgowego/skarbnika, pracowników odpowiedzialnych,
- 9) koordynatorze zarządzania ryzykiem - należy przez to rozumieć głównego księgowego/skarbnika, (sekretarza),
- 10) mechanizmach kontroli zarządczej - należy przez to rozumieć wszystkie działania i procedury podejmowane lub ustanawiane w celu zwiększenia prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów, w tym zwłaszcza:
 - a) dokumentację systemu kontroli zarządczej (procedury, instrukcje, wytyczne)
 - b) dokumentowanie poszczególnych zdarzeń
 - c) zatwierdzanie operacji
 - d) podział obowiązków
 - e) nadzór
 - f) rejestrowanie istotnych odstępstw od zasad zapisanych w procedurach, instrukcjach czy wytycznych
 - g) ograniczenie dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informacyjnych

§ 3

1. Celem zarządzania ryzykiem jest:
 - 1) Usprawnienie procesu planowania
 - 2) Zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów
 - 3) Zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej
 - 4) Zapewnienie kierownictwu urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań
2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się według zasad:
 - 1) Integracji z procesem zarządzania
 - 2) Powiązania z celami i zadaniami urzędu
 - 3) Przypisania odpowiedzialności
 - 4) Proporcjonalności działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności

§ 4

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) Identyfikację i analizę ryzyka oraz odniesienie go do akceptowanego poziomu ryzyka
- 2) Ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku
- 3) Przeciwdziałanie ryzyku
- 4) Monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywanie zmian
- 5)

§ 5

1. Identyfikacji i analiza ryzyka oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku dokonuje się raz w roku do dnia 30 listopada
2. Identyfikacji i analizy ryzyka oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku dokonują osoby kierujące

§ 6

1. Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu ryzyka zagrażającego poszczególnym celom i zadaniom urzędu oraz realizacji budżetu gminy
2. Podczas identyfikacji ryzyka należy przeanalizować:
 - 1) Cele i zadania realizowane przez gminę
 - 2) Realizację planu finansowego/budżetu
3. Podczas identyfikacji ryzyka stosowana jest kategoryzacja ryzyka
4. Ustala się następujące kategorie (obszary) ryzyka:
 - 1) Ryzyko finansowe
 - 2) Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich
 - 3) Ryzyko działalności
 - 4) Ryzyko zewnętrzne
5. Przykłady ryzyka występującego w ramach poszczególnych kategorii (obszarów) określa załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu

§ 7

1. Analiza ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka a następnie ustaleniu jego istotności według zasad określonych w § 8
2. Określenie wpływu ryzyka polega na określeniu przewidywanych skutków, jakie będzie miało, dla realizacji zadania, osiągnięcia celów, realizacji planu finansowego wystąpienie zdarzenia objętego ryzykiem. Do określenia wpływu używany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen: wysoki, średni, niski
3. Określenie prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka polega na określeniu przewidywanej częstotliwości występowania zdarzenia objętego ryzykiem w trakcie roku. Do określenia prawdopodobieństwa stosowany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen: wysokie, średnie, niskie
4. Podczas określania wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka stosowane są zasady zawarte w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu

§ 8

1. W oparciu o dokonaną ocenę wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka ustalany jest poziom istotności ryzyka wskazany w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu
2. Ustala się następujące poziomy istotności ryzyka:
 - 1) Ryzyko poważne – tj. ryzyko o wysokim wpływie oraz wysokim lub średnim prawdopodobieństwie oraz średnim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie
 - 2) Ryzyko umiarkowane - tj. ryzyko o wysokim wpływie i niskim prawdopodobieństwie, ryzyko o średnim wpływie i średnim prawdopodobieństwie, a także ryzyko o niskim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie
 - 3) Ryzyko niskie – tj. ryzyko o niskim wpływie oraz średnim i niskim prawdopodobieństwie

§ 9

1. Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko niskie. Ryzyka umiarkowane i poważne przekraczają akceptowany poziom ryzyka
2. Ryzyko przekraczające akceptowany poziom ryzyka wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je do poziomu akceptowalnego poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku)

§ 10

1. Metodami przeciwdziałania ryzyku są:
 - 1) Kontrolowanie ryzyka – stosowanie mechanizmów kontroli zarządczej
 - 2) Przeniesienie ryzyka - przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu
2. W celu określenia metody przeciwdziałania ryzyku należy przeanalizować
 - 1) Przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń
 - 2) Istniejące mechanizmy kontroli stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka
 - 3) Skuteczność istniejących mechanizmów kontroli, tj., zakres w jakim przeciwdziałają ryzyku, a poprzez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań

§ 11

1. Na podstawie dokonanej identyfikacji i analizy ryzyka oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku, osoby kierujące wypełniają „arkusze identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku”, zwane dalej arkuszami, według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 3 do niniejszego regulaminu
2. Odnotowania w arkuszach wymagają wszystkie zidentyfikowane ryzyka natomiast dla ryzyka przekraczającego akceptowany poziom ryzyka(ryzyka poważne i umiarkowane) należy podać planowane metody ograniczenia go do akceptowanego poziomu
3. Projekty „Arkuszy” przedkładane są koordynatorowi zarządzania ryzykiem w terminie do 30 listopada każdego roku
4. Arkusze podlegają zatwierdzeniu przez koordynatora zarządzania ryzykiem
5. Koordynator zarządzania ryzykiem w terminie do 15 lutego każdego roku sporządza zbiorczy raport identyfikacji ryzyka przekraczających akceptowany poziom ryzyka (ryzyko poważne i umiarkowane) oraz planowane metody ograniczenia go do akceptowanego poziomu i przedstawia Wójtowi.

§ 12

1. Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczenia do akceptowanego poziomu są na bieżąco oceniane (monitorowane) przez osoby kierujące, które oceniają poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczania
2. Efektywność zarządzania ryzykiem oraz system kontroli zarządczej podlega niezależnej i obiektywnej ocenie.

§ 13

W terminie do 31 grudnia każdego roku osoby kierujące składają deklarację dotyczącą wykonanej pracy w danym roku związanej z zarządzaniem ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 4 do niniejszego regulaminu i przekazują ją Wójtowi.